

Na osnovu člana 67. Statuta UNIQA Osiguranja d.d. Sarajevo broj OPU-IP 199/2018 od 20.04.2018. godine, OPI-IP 652/2018 od 15.10.2018. godine i OPU-IP 1062/2021 od 01.11.2021. godine, odredaba člana 10. Zakona o osiguranju FBiH (Sl.novine FBiH 23/17 i 103/21) i člana 9. tačka 1. Odluka o dodatnoj dokumentaciji, vrsti i sadržaju akata poslovne politike koja se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad (Sl.novine FBiH 84/17 i 15/19), a po dobijenoj saglasnosti Rješenjem Agencija za nadzor Federacije FBiH, broj 02-07.4-04-3894-2/23 od 05.01.2024. godine Uprava Društva dana 08.01.2024. godine d o n o s i:

Posebne uslove za osiguranje stambenih objekata, stvari u stambenim objektima, osiguranje od opasnosti zemljotresa i članova domaćinstva od posljedica nezgode

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Primjena uslova

1. Ovi Posebni uslovi za osiguranje stambenih objekata, stvari u stambenim objektima, osiguranje od opasnosti zemljotresa i članova domaćinstva od posljedica nezgode (u daljem tekstu: Posebni uslovi) sastavni su dio Ugovora o osiguranju stambenih objekata, stvari u stambenim objektima, osiguranja od opasnosti zemljotresa i članova domaćinstva od posljedica nezgode (u daljem tekstu: Ugovor o osiguranju), kojeg Ugovarač osiguranja sklopi sa UNIQA Osiguranjem d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Osiguravač).

2. Ovim Posebnim uslovima regulišu se obaveze između Ugovarača osiguranja, Osiguranika i Osiguravača za Osnovno osiguranje:

- Osiguranje stambenih objekata i stvari u stambenim objektima,

Dopunsko osiguranje:

- Osiguranje od opasnosti zemljotresa,
- Osiguranje članova domaćinstva od posljedica nezgode.

3. Ove Opšte odredbe odnose se na sve osigurane rizike koji se osiguravaju po ovim Posebnim uslovima.

4. U Dijelu I, II i III ovih Posebnih uslova utvrđene su odredbe koje se odnose posebno na osnovna i dopunska osiguranja.

5. Pojedini pojmovi u ovim Posebnim uslovima znače:

- Osiguravač je UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo sa kojim je sklopljen ugovor o osiguranju.
- Ugovarač osiguranja je osoba koja s Osiguravačem sklopi ugovor o osiguranju.
- Ponuđač je osoba koja u namjeri da sklopi osiguranje podnese pismenu ili usmenu ponudu Osiguravaču.
- Osiguranik je osoba čiji je stambeni objekat osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja.
- Stambeni objekat je građevinski objekat ili dio građevinskog objekta koji je u vlasništvu osiguranika i koji je namijenjen isključivo za stanovanje.
- Nenastanjen stambeni objekat je stambeni objekat koji je duže od 60 dana uzastopno nenastanjen u toku godine dana.
- Pomoćni objekat je objekat koji pripada osiguranom stambenom objektu (podrum, tavan, šupa, terasa, i sl.) ili objekat koji ima temelj i nalazi se na istoj adresi, ali ne pod istim krovom (garaže, šupe, sjenice i sl.).
- Stvari u stambenom objektu su stvari standardne izvedbe i vrijednosti koje se nalaze u osiguranom stambenom objektu, osim onih stvari koje su posebno i pojedinačno navedene na polisi osiguranja.
- Domaćinstvom se smatra svaka porodica ili druga zajednica osoba čiji članovi zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode.
- Članom domaćinstva smatra se: bračni drug, djeca i ostali članovi zajedničkog domaćinstva, koji su u polisi ili priloženom spisku poimenično navedeni. Članovi domaćinstva koji privremeno stanuju u drugom

mjestu (na školovanju, vojne osobe, osobe na privremenom radu itd.), mogu se osigurati kao članovi domaćinstva.

- Suma osiguranja je iznos na koji je stambeni objekat odnosno imovinski interes osiguran, ako iz sadržaja ugovora ne proizilazi nešto drugo.
- Premija osiguranja je iznos koji je ugovarač osiguranja dužan platiti Osiguravaču po ugovoru o osiguranju.
- Polisa osiguranja je dokument o sklopljenom ugovoru o osiguranju.
- Ponuda je pismeni obrazac Osiguravača na kojem podnositelj ponude izjavljuje svoju volju za sklapanje ugovora o osiguranju.

Član 2

Sklapanje ugovora o osiguranju

1. Ugovor o osiguranju može sklopiti pravna ili fizička osoba koja ima interes da se osigurani slučaj ne dogodi.
2. Ugovor o osiguranju sklapa se na osnovu pismene ili usmene ponude, a sklopljen je kada ugovorne strane potpišu polisu osiguranja.
3. Ugovarač osiguranja usmenu ponudu potvrđuje uplatom iznosa premije.
4. Ponuđač koji je prihvatio usmenu ponudu potvrdio uplatom premija ima pravo u roku 15 dana od učinjene ponude, bez navođenja posebnog razloga, odustati od osiguranja obavještanjem Osiguravača i tražiti povrat uplaćene premije umanjene za troškove obrade ponude Osiguravača.
5. Pismena ponuda za sklapanje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, za vrijeme od osam dana od dana kada je ponuda prispjela Osiguravaču. Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojim on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor sklopljen. U tom slučaju smatra se da je ugovor sklopljen kada je ponuda prispjela Osiguravaču. Ako Osiguravač povodom primljene ponude zatraži kakvu dopunu ili izmjenju, kao dan primitka ponude smatrat će se dan kada Osiguravač primi traženu dopunu ili izmjenju, odnosno kada bude obavješten o prihvatanju njegovih uslova.
6. Odredbe stava 5. primjenjuju se i kad se mijenja postojeći ugovor o osiguranju.
7. Ugovarač osiguranja / Osiguranik/korisnik osiguranja daju izričitu saglasnost Osiguravaču za prikupljanje, obradu, prenos i korištenje ličnih podataka u svrhu zaključenja i obrade odštetnog zahtjeva.

Član 3

Polisa osiguranja

1. U polisi osiguranja navode se sljedeći podaci:
  - ugovorne strane,
  - predmet osiguranja,
  - rizik obuhvaćen osiguranjem,
  - trajanje osiguranja,
  - suma osiguranja,
  - premija osiguranja,
  - datum ispostavljanja polise,
  - potpisi ugovornih strana.

2. Osiguravač je dužan upozoriti ugovarača osiguranja da su ovi Posebni uslovi osiguranja sastavni dio ugovora i predati mu njihov tekst.
3. Izvršenje obaveza iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.
4. U slučaju neslaganja neke odredbe ovih Posebnih uslova i neke odredbe polise primjenit će se odredba polise, a u slučaju neslaganja neke štampane odredbe polise i neke njene rukopisne odredbe, primjenit će se ova posljednja.
5. Prema sporazumu ugovarača osiguranja, polisa može glasiti na određenu osobu, po naredbi ili na donosioca.

Član 4

Osigurani slučaj

1. Osigurani slučaj je događaj prouzrokovan osiguranim rizikom. Događaj s obzirom na koji se sklapa ugovor o osiguranju (osigurani slučaj) mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja ili osiguranika.
2. Ugovor o osiguranju je ništavan ako je u trenutku njegovog sklapanja već nastao osigurani slučaj, ili je taj bio u nastupanju ili je bilo izvjesno da će nastupiti, ili ako je već tada prestala mogućnost da on nastane.

Član 5

Trajanje osiguranja

1. U smislu ovih Posebnih uslova, osiguranje počinje po isteku 24-tog sata onog dana koji je u polisi naznačen kao početak osiguranja a prestaje po isteku 24-tog sata onog dana koji je u polisi naveden kao dan isteka osiguranja.
2. Ugovor o osiguranju može se zaključiti:
  - sa određenim rokom trajanja kao jednogodišnje osiguranje, ispodgodišnje ili višegodišnje osiguranje.
  - sa neodređenim trajanjem osiguranja, pri čemu se ugovor o osiguranju automatski obnavlja iz godine u godinu sve dok ga koja od ugovornih strana pismeno ne otkáže.
3. Pri ugovaranju osiguranja sa neodređenim rokom trajanja Ugovaraču osiguranja se može odobriti popust na premiju Osnovnog osiguranja u skladu sa Cjenikom premija.
4. U slučaju ugovaranja popusta iz prethodnog stava ovog člana, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju, održi na snazi najmanje 2 (dvi) godine.
5. Ukoliko Ugovarač osiguranja izjavi da raskida ugovor prije isteka roka iz prethodnog stava ovog člana, dužan je da Osiguravaču uplati iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz prethodnih godina, a po osnovu iz stava 4. ovog člana.
6. Iznos odobrenih popusta iz prethodnog stava, Osiguravač obračunava tako što odobreni popust na premiju za tekuću godinu osiguranja u kojoj se ugovor raskida, množi sa jedan ili dva u zavisnosti u kojoj godini se vrši raskid ugovora o osiguranju. U slučaju da Ugovarač osiguranja raskida ugovor u trećoj ili narednim godinama, isti nema obavezu povrata iznosa odobrenog popusta za neodređeno trajanje osiguranja.
7. U slučaju plaćanja premije u ratama, iznos popusta u tekućoj godini raskida obračunava se po sistemu pro rata temporis.
8. Iznos odobrenog popusta Osiguranik je dužan da plati u roku od 5 (pet) dana od dana prijema obračuna ukupno odobrenih popusta.

Član 6

Premija osiguranja

1. Premija osiguranja utvrđuje se u skladu sa Cjenikom premija Osiguravača.
2. Pri ugovaranju višegodišnjeg osiguranja ili osiguranja sa neodređenim trajanjem, ugovaraču osiguranja može se odobriti popust na premiju Osnovnog osiguranja u skladu sa Cjenikom premija.
3. Ukoliko ugovarač osiguranja izjavi da raskida ugovor prije isteka roka iz prethodnog stava ovog člana, dužan je Osiguravaču vratiti iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz prethodnih godina.

Član 7

Plaćanje premije

1. Ugovarač osiguranja dužan je platiti premiju osiguranja, ali je Osiguravač dužan primiti uplatu premije od svake osobe koja ima pravni interes da ona bude plaćena.
2. Premija se plaća u ugovorenim rokovima, a ako treba da se uplati odjednom, plaća se prilikom sklapanja ugovora.
3. Ako ugovarač osiguranja ne plati premiju u ugovorenom roku, Osiguravač može obračunati zateznu kamatu.
4. Ako se premija plaća putem banke ili pošte, smatrat će se da je premija plaćena onda kad je uplata premije evidentirana na računu Osiguravača.
5. Ako ugovarač osiguranja premiju, koja je dospjela nakon sklapanja ugovora, ne plati do dospelosti, niti to učini koja druga zainteresovana osoba, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu nakon isteka roka od 30 dana od dana kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača s izvještajem o dospelosti premije.

Član 8

Osiguranje za tuđi račun ili za račun koga se tiče

1. U slučaju osiguranja za tuđi račun ili za račun koga se tiče, obaveza plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora dužan je izvršavati ugovarač osiguranja, ali on ne može ostvariti prava iz osiguranja, bez pristanka osobe čiji je interes osiguran i kome ona pripada.
2. Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja iz dugovane naknade, kao i pravo zahtijevati njihovu isplatu neposredno od Osiguravača.
3. Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđi račun sve prigovore koje po osnovu ugovora ima prema ugovaraču osiguranja.

Član 9

Prijava okolnosti značajnih za ocjenu osigurane opasnosti (rizika)

1. Ugovarač osiguranja dužan je prijaviti Osiguravaču, prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti koje su značajne za ocjenu osigurane opasnosti (rizika), a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.
2. Ako je ugovarač osiguranja namjerno dao netačnu prijavu ili namjerno prešutio neku okolnost takve prirode da Osiguravač ne bi sklopio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, Osiguravač može zahtijevati poništenje ugovora i uplatu premije za period osiguranja u kojem je zatražio poništenje ugovora.
3. Ako je ugovarač osiguranja dao netačnu prijavu ili je propustio dati dužno obavještenje, a to nije učinio namjerno, Osiguravač može, u roku od mjesec dana od saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmjerno većem riziku.
4. Ako se osigurani slučaj dogodio prije nego što je utvrđena netačnost i nepotpunost prijave ili nakon toga, ali prije raskida ugovora, odnosno prije postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u razmjeru između stope plaćenih premija i stope premija koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.
5. Osiguravač kome su u trenutku sklapanja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su značajne za ocjenu rizika, a koje je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prešutio, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prešućivanje.
6. Isto vrijedi u slučaju kad je Osiguravač saznao za te okolnosti za vrijeme trajanja osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlaštenjima.

Član 10

Obavještanje Osiguravača o promjenama osigurane opasnosti (rizika)

1. Ugovarač osiguranja dužan je izvijestiti Osiguravača o svakoj promjeni okolnosti koja može biti značajna za ocjenu rizika. On je dužan bez odgađanja obavijestiti Osiguravača o povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, a ako se povećanje rizika dogodilo bez njegova sudjelovanja, on je dužan obavijestiti Osigu-

- ravača u roku od 14 dana od dana kada je za to saznao.
2. Ako je došlo do povećanja rizika, Osiguravač može u roku od 30 dana raskinuti ugovor o osiguranju ili predložiti povećanje premije srazmjerno većem riziku.
  3. Ako se osigurani slučaj dogodio prije nego što je Osiguravač obaviješten o povećanju rizika ili nakon što je obaviješten o povećanju rizika, ali prije nego što je ugovor raskinuo ili postigao sporazum s ugovaračem osiguranja o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmjeru između plaćenih premija i premija koje bi trebalo platiti prema povećanom riziku.
  4. U slučaju kad se nakon sklapanja ugovora o osiguranju dogodilo smanjenje rizika, ugovarač osiguranja ima pravo zahtijevati odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kada je o smanjenju obavijestio Osiguravača. Ako Osiguravač ne pristane na smanjenje premije, ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

Član 11

Promjena adrese - naziva (firme)

1. Ugovarač osiguranja dužan je o promjeni imena ili adrese, odnosno promjeni naziva - firme i sjedišta obavijestiti Osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promjene.
2. Ako ugovarač osiguranja ne obavijesti Osiguravača o promjeni iz prethodnog stava, za vrijednost obavijesti dovoljno je da je Osiguravač uputio osiguraniku preporučeno pismo prema posljednjim podacima o adresi stambenog objekta, poslovnih prostorija, odnosno nazivu (firmi) kojima raspolaže. Obavještenje vrijedi od dana od kojega bi u normalnim okolnostima vrijedilo da nije bilo promjena iz prethodnog stava.

Član 12

Način obavješćavanja

1. Sva obavješćenja i prijave koje je ugovarač osiguranja dužan dati u smislu odredaba ovih i drugih uslova osiguranja obavezno se imaju pismeno potvrditi ako su dati usmeno, telefonom, telegramom ili na koji drugi način.
2. Kao dan prijema obavješćenja, odnosno prijave, smatra se dan kad je primljeno obavješćenje, odnosno prijava. Ako se obavješćenje, odnosno prijava šalje preporučeno, kao dan primitka smatra se dan predaje pošti.
3. Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora vrijede samo ako su sklopljeni pismeno.
4. Ugovarač osiguranja ili osiguranik, saglasan je da sve obavijesti vezano za zaključenu polisu osiguranja, kao i druge propagandne obavijesti od Osiguravača može dobiti putem sms ili putem elektronske pošte.

Član 13

Izmjena uslova osiguranja i cjenika premija

1. Ako Osiguravač izmijeni uslove osiguranja ili cjenik premija dužan je o tome pismeno ili na drugi pogodan način obavijestiti ugovarača osiguranja najkasnije 60 dana prije isteka tekuće godine osiguranja.
2. Odredba iz prethodnog stava primjenjuje se kod svih osiguranja sklopljenih na period osiguranja duži od godinu dana.
3. Ukoliko ugovarač osiguranja ne želi prihvatiti izmjene, o tome pismeno obavješćava Osiguravača u roku od 60 dana od dana prijema obavješćenja o promjeni. U tom slučaju ugovor o osiguranju prestaje istekom tekuće godine osiguranja.
4. Ako ugovarač osiguranja ne otkáže ugovor o osiguranju u roku iz stava 3. ovoga člana, ugovor o osiguranju se početkom sljedećeg perioda osiguranja mijenja u skladu s izvršenim promjenama u uslovima osiguranja, odnosno cjenik premija.

Član 14

Otkaz ugovora o osiguranju

1. Ako je ugovor o osiguranju sklopljen na rok duži od 5 godina, svaka ugovorna strana može otkazati ugovor o osiguranju, obavješćavajući drugu ugovornu stranu pismenim putem najkasnije 6 mjeseci prije isteka ugovora o osiguranju.

2. Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa neodređenim rokom trajanja svaka strana može raskinuti sa danom dospelosti premije, obavješćavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri mjeseca prije dospelosti premije.

Član 15

Isplata naknade iz osiguranja

1. Kad se dogodi osigurani slučaj, Osiguravač je dužan isplatiti naknadu u ugovorenom roku koji ne može biti duži od 14 dana, računajući od dana podnošenja zahtjeva, odnosno zaprimanja dokumentacije navedene u članu 31. ovih Posebnih uslova.
2. Izuzetno, ako se ne može utvrditi obaveza ili visina isplate, navedeni rok počinje teći od dana utvrđivanja obaveze i visine isplate.
3. Ukoliko Osiguravač ne isplati naknadu u roku iz stava 1. i 2. ovog člana, obavezan je da za zakašnjele isplate plati zatezne kamate po propisanim stopama.
4. U slučaju da postoje založna prava i ostala prava, Osiguravač ne može isplatiti naknade osiguraniku bez saglasnosti nosilaca tih prava. Osobe koje raspolažu tim pravima mogu zahtijevati neposredno od Osiguravača da im u granicama sume osiguranja i prema zakonskom redu isplati njihova potraživanja.
5. Međutim, ako u trenutku isplate Osiguravač nije znao niti je mogao znati za ta prava, izvršena isplata naknade osiguraniku ostaje pravovaljana.

Član 16

Utvrđivanje, procjena i vještačenje štete

1. Šteta se utvrđuje u skladu sa odredbama ovih Posebnih uslova i Zakona o obligacionim odnosima.
2. Štetu utvrđuju i procjenjuju zajedno Osiguranik i Osiguravač, odnosno njihovi ovlašteni predstavnici.
3. U slučaju da se Osiguranik i Osiguravač ne slože pri utvrđivanju i procjeni štete, svaka od ugovornih strana može zatražiti da štetu procijene stručnjaci (vještaci).
4. Svaka od ugovornih strana pismeno imenuje svog vještaka. Za vještaka se mogu imenovati osobe koje nisu zaposlenici kod Osiguravača odnosno Osiguranika. Prije početka vještačenja oba imenovana vještaka biraju trećeg vještaka kao predsjednika.
5. Predmet vještačenja mogu biti samo sporne činjenice. Koje će sporne činjenice biti predmet vještačenja, u svakom pojedinom slučaju određuju Osiguranik i Osiguravač pismenim sporazumom o ustupanju predmeta vještacima.
6. Svaka ugovorna strana snosi troškove svog vještaka. Troškove predsjednika snose obje strane podjednako.

I. POSEBNE ODREDBE ZA OSIGURANJE STAMBENOG OBJEKTA I STVARI U STAMBENOM OBJEKTU

Član 17

Predmet osiguranja

1. Predmetom osiguranja, u smislu odredbi ovih Posebnih uslova, mogu biti:
  - Porodične kuće sa pomoćnim objektima (garaža, kotlovnica i slično površine do 10m²) kao i ograda kojom je ograđeno zemljište na kojem se nalazi osigurani stambeni objekat ukupne vrijednosti do 1.000 KM,
  - Stanovi zajedno sa pomoćnim prostorijama koji pripadaju vlasniku stana površine do 10m².
  - Stvari u stambenom objektu standardne izvedbe i vrijednosti koje služe za uređenje stambenog objekta ili osobnu upotrebu, kao što su: kućanski aparati, namještaj, stvari za osobnu upotrebu (kao što je standardna odjeća i obuća) i druge osobne stvari. Osigurane su samo stvari koje se nalaze u osiguranom stambenom objektu i vlasništvo su osiguranika, članova njegovog domaćinstva, kućne pomoćnice, podstanara, a koje oni koriste, osim onih koje su po ovim Posebnim uslovima isključene iz osiguranja.
  - Brojila za vodu, plin i struju osigurani su bez obzira da li su pričvršćeni za osigurani građevinski objekat (unutra ili izvana) ili su postavljena na ograđenom zemljištu koje pripada osiguranom stambenom objektu.

2. Ako se posebno ugovori i plati dodatna premija, osiguranjem su u smislu ovih Posebnih uslova pokriveni:
  - građevinski objekti koji pripadaju osiguranom stambenom objektu (pomoćne prostorije površine preko 10m², posebne ugradnje, dogradnje i sl.),
  - ograda kojom je ograđeno zemljište na kojem se nalazi osigurani stambeni objekat ukupne vrijednosti preko 1.000 KM,
  - nenastanjeni stambeni objekti (vikendice, apartmani i sl.),
  - oprema iz dijela građevinskih objekata (klima uređaji, oprema za solarnu energiju i slično),
  - stvari posebne vrijednosti, kao što su: umjetničke slike, antikni predmeti, te druge rijetke i skupocjene stvari,
  - plemeniti metali, drago kamenje, biseri i predmeti od njih,
  - umjetnički predmeti, zbirke (poštanskih maraka, starog novca, starog oružja, značaka i slično),
  - krzna, odjeća i obuća čija vrijednost po artiklu prelazi 1.000,00 KM,
  - dokumenta i lične isprave, uključujući štedne knjižice i ostale vrijednosne papire.
3. Predmetom osiguranja, u smislu odredbi ovih Posebnih uslova, ne mogu biti:
  - poslovni objekti ili dio stambenog objekta u kojem se obavlja poslovna aktivnost,
  - stambeni objekti bez temelja (npr. kamp prikolice, šatori,...) kao i stvari u njima,
  - objekti slabe građevinske kategorije kao i stvari u njima (objekti kod kojih su zidovi ili krovovi od drveta, daščica, šindre, trske, slame ili plastike-eval),
  - stambeni objekti koji su slabo održavani ili dotrajali, kao i stvari u njima
  - stvari u prostorijama koje pripadaju pomoćnim objektima, pa i ako je osiguranjem pokriven građevinski dio tih prostorija,
  - TV antena i druge antene izvan zatvorenih prostorija stambenog objekta,
  - životinje i biljke,
  - motorna vozila, bicikli s pomoćnim motorom, prikolice svih vrsta, plovni i vazduhoplovni objekti i samohodne mašine,
  - gotov novac,
  - automobilski dijelovi i gume,
  - građevinski i instalacioni materijal,
  - mašine, sprave i alati, te zalihe materijala i robe koje služe za obavljanje zanatske ili neke druge djelatnosti osim djelatnosti turizma u kućnoj radinosti i hobi djelatnosti kojima se ne privređuje.
  - hrana i piće.

Član 18

Mjesto osiguranja

1. Osiguranje važi za vrijeme dok se osigurane stvari nalaze u funkciji u stambenom objektu.
2. Ako se osigurane stvari u potpunosti ili djelomično prenose iz stambenog objekta osiguranika, a to nije učinjeno u vezi s preseljenjem u drugi stambeni objekat, ili ako se stvari upotrebljavaju izvan stambenog objekta, obaveza Osiguravača prestaje njihovim iznošenjem iz stambenog objekta.
3. Osiguranje po ovim Posebnim uslovima može se zaključiti samo za stambeni objekat i stvari u stambenom objektu koji se nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 19

Osigurane opasnosti (rizici)

1. Ovim Posebnim uslovima regulišu se obaveze između Ugovarača osiguranja, Osiguranika i Osiguravača kao i osigurani rizici prema sljedećim paketima:
  - Home Basic
  - Home Standard
  - Home Exclusive

2. U narednim članovima uslova utvrđene su odredbe koje se odnose posebno na svaki pojedini paket iz stava 1. ovog člana s tim da se za paket Home Exclusive odnose sve odredbe koje su navedene za paket Home Standard i Home Basic.

Član 20

Paket Home Basic

Paketom Home Basic po ovim Posebnim uslovima pruža se osiguravajuća zaštita od sljedećih opasnosti (rizika):

Osnovni rizici

Požar

1. Požarom se, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra vatra nastala izvan ograđenog ognjišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje širi svojom vlastitom snagom.
2. Ne smatra se, da je nastupio požar i Osiguravač nije u obavezi da plati naknadu ako je osigurana stvar uništena ili oštećena usljed izlaganja vatri ili toploti, radi obrade ili u druge svrhe (npr. kod peglanja, sušenja, prženja, pečenja i slično) ili zbog pada ili bacanja u ognjište (peć, štednjak i slično), osmuđenjem, oprljenjem ili progorijevanjem (od cigare, cigarete, sprave za osvjetljavanje, žeravice ili slično), usljed vrenja ili zagrijavanja, kuhanja, dimljenja i slično.
3. Osiguranjem od opasnosti požara nisu obuhvaćene štete na dimnjacima nastale u vezi sa vršenjem njihove funkcije.

Udar groma

4. Osiguranje od udara groma, u smislu ovih Posebnih uslova, pokriva štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom dejstvom snage ili toplote, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.
5. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete prouzrokovane prenošenjem električne energije preko vodova, kao posljedica udara groma, kao i štete na zaštitnim osiguračima, gromobranima bilo koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona i sličnim uređajima, nastale u obavljanju njihove normalne funkcije. Međutim, nadoknađuje se šteta od požara koji bi nastao djelovanjem električne energije i koji bi se nakon prestanka toga djelovanja samostalno širio.

Eksplozija

6. Eksplozijom se, u smislu ovih Posebnih uslova, izuzev eksplozije od nuklearne energije, smatra iznenadno ispoljavanje sile zasnovane na težnji pare ili gasova za proširenjem. Eksplozija posuda pod pritiskom (kotao, cijevi, peći i slično) postoji samo onda, kada su zidovi suda u tolikoj mjeri pocijepani da nastaje trenutno izjednačavanje unutrašnjeg i spoljnog pritiska.
7. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
  1. na stvarima osiguranika prouzrokovane miniranjem,
  2. koje su posljedica smanjenja pritiska u sudu (implozija),
  3. od eksplozije biološkog karaktera,
  4. zbog eksplozivnih izduvavanja iz peći i sličnih naprava,
  5. zbog probijanja zvučnog zida,
  6. od eksplozije zbog dotrajalosti, pojave istrošenosti ili starenja, prekomjerne naslage rđe, kamenca, taloga, mulja na osiguranoj stvari.

Oluja

8. Olujom, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se vjetar brzine 17,2 m/sek, odnosno 62 km/h (snage 8 stupnjeva po Boforovoj skali) ili više. Smatraće se da je puhao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari, ako je vjetar lomio grane i stabla ili oštetiio dobro održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje, brzina vjetra se dokazuje izvještajem hidrometeorološke službe.
9. Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem ako su prouzrokovana mehanička oštećenja ili uništenja na osiguranoj stvari:
  - neposrednim djelovanjem oluje i
  - direktnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom.

10. Osiguranjem od oluje nisu obuhvaćene štete:

- od prodiranja kiše, grada, snijega ili drugih nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje u stambenom objektu ili su nastali zbog loše konstrukcije, nekvalitetno izvedenih radova na građevinskoj stolariji, osim ako su otvori nastali od oluje, kao i štete od kiše i drugih oborina na predmetima domaćinstva smještenih na otvorenom prostoru,
- na stvarima u građevinskom objektu koji nije bio izgrađen prema uobičajenom načinu gradnje na tom mjestu, ili koji je slabo održavan ili dotrajavao.

Tuča (Grad)

11. Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje grad svojim udarom.
12. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.
13. Osiguranjem od tuče (grada) nisu obuhvaćene štete nastale na stvarima smještenim na otvorenom prostoru.

Udar nepoznatog ili vlastitog motornog vozila

14. Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom vlastitog motornog vozila, vlastite pokretne radne mašine ili nepoznatog motornog vozila u osigurani objekat.

Pad letjelice

15. Smatra se da je nastao osigurani slučaj pada letjelice ako se od neposrednog udara letjelica ili njezinih dijelova, kao i bilo čega iz letjelice, osigurana stvar ošteti ili uništi.

Manifestacije i demonstracije

16. Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
17. Smatra se da je nastao osigurani slučaj opasnosti manifestacije ili demonstracije, ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način djelovanjem manifestanata, odnosno demonstiranata (rušenje, demoliranje, razbijanje, paljenje i drugo).

Saosigurani rizici

Izliv vode iz instalacionih cijevi

18. Izlivom vode, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se:
  - neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih i odvodnih cijevi kućne kanalizacije kao i iz uređaja za grijanje toplom vodom i parnog grijanja i drugih uređaja i aparata, koji su priključeni na vodovodnu mrežu, zbog oštećenja ili začepljenja (loma, prskanja ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi, uređaja i aparata,
  - neočekivano izbijanje pare iz uređaja za toplu vodu ili za parno grijanje.
19. Osiguranjem su obuhvaćene i štete od izlivanja vode iz vodovodnih i odvodnih cijevi kućne kanalizacije te izbijanje pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje bez obzira na uzrok, ako je do ostvarivanja ovih opasnosti došlo izvan osiguranikovog stambenog objekta.
20. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
  - od izlivanja vode iz otvorenih slavina osiguranikovog stambenog objekta,
  - od gljivica nastalih zbog vlage,
  - nastale kao posljedica neodržavanja kućne vodovodne i kućne odvodne kanalizacione mreže, uređaja za grijanje toplom vodom i za parno grijanje,
  - od izlivanja vode iz oluka i cijevi za odvod kišnice,
  - od slijeganja tla kao posljedice izlivanja vode iz vodovodnih i kanalizacionih cijevi,
  - zbog dotrajalosti, rđe i korozije.

Provalna krađa

21. Provalnom krađom, u smislu ovih Posebnih uslova smatra se krađa, ako njen izvršilac:
  - provali u zaključane prostorije stambenog objekta u kojima se nalaze osigurane stvari razbijanjem ili obi-

janjem vrata i prozora, odnosno provaljivanjem stropa, zidova i podova,

- otvori zaključane prostorije stambenog objekta lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju, a da je pri tome ostavljen trag na osnovu kojeg se može pouzdano utvrditi provala u smislu krivično-pravnog dokaza,
  - neprimjetno se uvuče u stambeni objekat ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kada je stambeni objekat bio zaključan,
  - otvori zaključane prostorije stambenog objekta i spremišta pravim ključevima ili njihovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od radnji spomenutih u tački 1, 2, 4 i 5 ovog stava ili razbojstvom ili prevalom maloljetnog člana domaćinstva,
  - provalnom krađom smatra se i krađa stvari s balkona i trijemova na spratovima, kao i iz stanova na spratovima ako je izvršena uskakanjem kroz otvoren prozor na spratovima.
22. Ne smatra se provalnom krađom u smislu ovih Posebnih uslova:
    - uskakanje kroz otvoren prozor u niskom prizemlju (do visine 3,0 m računajući od zemlje do donje ivice prozora),
    - ako je provalnu krađu izvršilo lice koje živi s osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu ili je u krađi sudjelovao kao saizvršilac ili saučesnik,
    - ako je provalna krađa izvršena uz sudjelovanje osoba zaposlenih u domaćinstvu kao i osoba primljenih na noćenje.
  23. Osiguravač je u obavezi nadoknaditi štetu koja je posljedica izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, ako su tom prilikom osigurane stvari u stambenom objektu odnijete, uništene ili oštećene.

Razbojništvo

24. Razbojništvom se, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra oduzimanje osigurane stvari upotrebom sile (ugrožavanje s opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih pripadnika ili prijetnjom da će se neposredno napasti na život ili tijelo ovih lica.
25. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kad su upotrijebljena sredstva za onemogućavanje otpora.

Lom stakla

26. Lomom stakla, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se uništenje ili oštećenje ugrađenih stakala u prozorima i vratima stambenog objekta usljed bilo kog uzroka.
27. Osiguravač nadoknađuje i troškove skidanja i ponovnog namještanja predmeta, koji smeta postavljanju novog stakla (na primjer: zaštitna rešetka, zaštitne šipke, zaklon od sunca i slično).
28. Osiguranjem nije obuhvaćena šteta koja nastane:
  - pri prenošenju ili namještanju osiguranog stakla u prostorije koje nisu označene u polici,
  - zbog ogrebotina, izjedanja ili sličnih oštećenja na površini stakla,
  - staklo koje je sastavni dio namještaja, staklo na slikama, lusterima, keramika i WC sanitarije, predmeti i ukrasi od stakla i slično.

Član 21.

Paket Home Standard

Paket Home Standard po ovim Posebnim uslovima, pored rizika definisanih članom 20. ovih Posebnih uslova, uključuje i sljedeće saosigurane rizike:

Odgovornost prema trećim licima

1. Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost osiguranika za štete nanesene životu, zdravlju ili imovini trećih osoba i to:
  - u svojstvu vlasnika, korisnika i zakupca stambenog objekta,
  - u svojstvu korisnika zajedničkih prostorija građevinskog objekta u kojem se nalazi osigurani stambeni objekat,
  - u svojstvu poslodavca prema osobama zaposlenim u domaćinstvu,

- u svojstvu držaoca pitomih životinja, ako se životinje ne drže u svrhu privređivanja i dok se životinje nalaze u osiguranom stambenom objektu ili u zajedničkim prostorijama građevinskog objekta u kome se nalazi osigurani stambeni objekat.
2. U istom obimu kao i u tački 1. ovog člana osiguranje se odnosi i na odgovornost:
    - supružnika osiguranika, djece i ostalih osoba koje žive sa osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu,
    - osoba zaposlenih u domaćinstvu osiguranika pri obavljanju poslova tog domaćinstva.
  3. Ako se dio stambenog objekta upotrebljava za obavljanje nekog zanimanja, osiguranjem nije obuhvaćena odgovornost iz sadržaja tog dijela stambenog objekta.
  - 4.. Osiguranjem nije pokrivena:
    - odgovornost osiguranika za namjerno prouzrokovanu štetu, osim ako je štetu namjerno prouzrokovala osoba zaposlena u domaćinstvu,
    - odgovornost za štete iz držanja i upotrebe motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon, vazduhoplova i vozila na vodi,
    - odgovornost za štetu koju pretrpi osiguranik, njegov supružnik i djeca, te osobe koje žive sa osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu,
    - odgovornost za štete pričinjene trećim osobama hladnim i vatrenim oružjem, bez obzira da li za držanje istog ima dozvolu ili ne,
    - odgovornost za štetu na stvarima ili izvršenim radovima koje je osiguranik ili koja druga osoba po njegovom nalogu ili za njegov račun, izradio ili isporučio, ako je uzrok štete u izradi ili isporuci,
    - odgovornost za štete od proizvoda sa nedostatkom,
    - odgovornost za štete na tuđim stvarima prouzrokovane pri obavljanju djelatnosti iz zanimanja od strane osiguranika (na primjer, obrada, popravak, prevoz, ispitivanje i slično),
    - odgovornost za štete koje su nastale kao posljedica svjesnog postupanja suprotno propisima ili pravima,
    - odgovornost za štete koje su posljedica zagađivanja vazduha, vode i tla,
    - odgovornost za štete na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, poslugu, zajam, na čuvanje, na prevoz, obradu, popravak, ispitivanje i slično,
    - odgovornost za štete koje su posljedica profesionalnog oboljenja zaposlenika Osiguranika.

Naknada za zamjenski stambeni prostor

6. Naknada za privremeno unajmljivanje drugog stambenog prostora za vrijeme dok se sanira šteta na osiguranom stambenom prostoru koja je nastala usljed neke od osiguranih opasnosti po ovim Posebnim uslovima.

Naknada izdavanja ličnih dokumenata

7. Naknada izdavanja ličnih dokumenata, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se naknada troškova za izdavanje ličnih dokumenata u slučaju gubitka, krađe ili uništenja istih.

Opasnosti poplave i bujice na stvarima domaćinstva

8. Poplavom u smislu ovih Posebnih uslova smatra se stihijsko neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita, ili provalila odbrambeni nasip, ili branu, izlivanje vode usljed izvanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neoobičajne jačine i od nadolazeće vode iz vještačkih jezera. Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena usljed naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka.
9. Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vođenom masom koja se stvara na nizbrdnim terenima zbog jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima. Osiguranjem od poplava obuhvaćene su samo štete prouzrokovane na stvarima domaćinstva u stambenom objektu za vrijeme poplave i neposredno nakon povlačenja vode.

10. Osiguranjem nisu obuhvaćene:

- 1) štete sa unutrašnje strane na cjevovodima, kanalima i tunelima prouzrokovane mehaničkim djelovanjem vode,
- 2) štete od gljivica nastalih zbog vlage,
- 3) štete od slijeganja tla kao posljedica poplava i bujica,
- 4) štete od plavljenja vode izliva iz javne kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo zbog opasnosti iz stava (1) i (2) ovog člana,
- 5) od podzemnih voda,
- 6) od plavljenja vode iz oluka i cijevi za odvod kišnice.

Indirektni udar groma

10. Osiguranje opasnosti indirektnog udara groma u smislu ovih posebnih uslova obuhvata štete koje su prouzrokovane prenošenjem električne energije preko vodova kao posljedice udara groma, atmosferskim pražnjenjem, kao i štete na zaštitnim prekidačima, odvodnicima prenapona, gromobranima i sličnim uređajima nastale u vršenju njihove formalne funkcije.
11. Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim električnim mašinama, aparatima ili električnim vodovima zbog djelovanja električne energije, prenapona ili zagrijavanja zbog preopterećenja, atmosferskih pražnjenja i zbog sličnih pojava.

Član 22.

Paket Home Exclusive

Paket Home Exclusive po ovim Posebnim uslovima, pored rizika definisanih članovima 20. i 21. ovih Posebnih uslova, uključuje i sljedeće saosigurane rizike:

Štete na stvarima prilikom preseljenja

1. Osiguravač je dužan nadoknaditi štetu nastalu za vrijeme preseljenja u drugi stambeni objekat na teritoriji BiH, ako se nalaze u pokrivenim vozilima namjenjenim za prevoz stvari kućanstva.

Izliv vode iz otvorenih slavina

2. Osiguravač je dužan nadoknaditi štetu zbog isticanja vode iz otvorenih slavina u osiguranom objektu.

Šteta nastala usljed otvorenih ili nepravilno zatvorenih prozora

3. Osiguravač je dužan nadoknaditi štetu nastalu od oluje, kiše i ostalih padavina usljed otvorenih ili nepravilno zatvorenih prozora stambenog objekta.

Štete nastale od izljevanja vode (krovovi i sl.)

4. Osiguravač je dužan nadoknaditi štetu nastalu od izljevanja vode iz cijevi za odvod oborinskih voda ili sa ravnih krovova, terasa i slično a usljed nemogućnosti prihvata velike količine vode zbog neobičajeno jakog proloma oblaka ili naglog topljenja leda.

Član 23.

Štete koje nisu pokrivena osiguranjem

1. Osiguravač nije obavezan isplatiti naknadu za štete koje nastanu usljed:
  - eksploziva, eksplozivnih naprava, mina, torpeda, bombi, metaka svih kalibara ili drugih oružja,
  - rata, invazije, dejstava stranog neprijatelja, neprijateljstva ili ratu sličnih operacija, građanskog rata, pobune, revolucije, ustanka, kao i nemira koji nastanu iz takvih događaja,
  - zaplijenjenja, uzapćenja, ograničenja ili zadržavanja i posljedica tih događaja ili pokušaja da se izvrše konfiskacije, rekvizicije ili ostale slične mjere koje provodi ili namjerava provesti vlast ili neka politička organizacija koja se bori za vlast ili koja ima vlast,
  - trajnog djelovanja temperature, gasova, pare, vlage i padavina (dima, čađi, prašine i slično) kao i usljed pljesnivosti, potresa, šuma i slično, a ima za posljedicu postepeno nastajanje štete, kao i ulijeganja i klijanja zemljišta
  - sabotaže ili terorizma,
  - namjere ili prevare ugovarača osiguranja, osigurani-

- ka ili korisnika osiguranja,
  - nepridržavanja zakonskih propisa,
  - nuklearne eksplozije, zračenja, radioaktivnih proizvoda ili otpada,
  - zemljotresa ukoliko nije ugovoren kao dopunsko osiguranje,
  - onečišćenja zraka, vode ili tla.
2. Ali ako se ostvario osigurani slučaj, Osiguravač je dužan nadoknaditi svaku štetu prouzrokovanu od neke osobe za čije postupke osiguranik odgovara po bilo kojoj osnovi, bez obzira na to da li je šteta prouzrokovana nepažnjom ili namjerno.

Član 24

Početak i istek obaveze Osiguravača

- Obaveza Osiguravača počinje 24-tog sata dana koji je u polisi naveden kao početak osiguranja ako je do tog dana plaćena premija, u protivnom po isteku 24-tog sata dana uplate premije.
- Obaveza Osiguravača prestaje istekom 24-tog sata dana koji je u polisi označen kao dan isteka osiguranja, a prije toga roka onog dana kada:
  - nastupi totalna šteta ili kada se stvari po ugovoru o osiguranju smatraju uništenim,
  - protekne rok iz člana 7. ovih Posebnih uslova, a premija do tog roka nije plaćena,
  - bude raskinut ugovor o osiguranju u skladu sa članom 14. ovih Posebnih uslova.

Član 25

Sniženje (bonus)

- Sniženje premije (bonus) je poseban popust na premiju osiguranja koji se obračunava osiguraniku koji kroz određeni period osiguranja nije imao štete.
- Ako je osiguranik zaključio prvi put osiguranje tada plaća osnovnu premiju, uvećanu ili umanjenu za doplatke ili popuste iz drugih osnova.
- Visina sniženja premije (bonus) se obračunava prema sljedećoj tabeli:

Broj uzastopnih godina bez štete, a s neprekidnim trajanjem osiguranja	Bonus u procentima %
1 godina	5
2 godina	10
3 godina	15
4 godina	20
5 ili više godina	25

- Ako je osiguranik u prethodnom periodu osiguranja imao prijavljenu jednu štetu, tada u sljedećoj godini osiguranja, gubi pravo na obračun bonusa i plaća premiju kao u prvoj godini osiguranja. Prijavljenom štetom smatra se šteta po kojoj je izvršena isplata ili je utvrđena obaveza Osiguravača.

Član 26

Suma osiguranja

- Suma osiguranja navedena na polisi osiguranja predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača. Suma osiguranja se određuje sporazumno između Osiguravača i ugovarača osiguranja.
- Ako se u toku istog perioda osiguranja dogodi više osiguranih slučajeva od posljedica osnovnih rizika, naknada iz ugovora o osiguranju za svaki od njih se određuje i isplaćuje u potpunosti s obzirom na cijelu sumu osiguranja, bez njezina umanjivanja za iznos ranije isplaćenih naknada u tom periodu.
- Za saosigurane rizike suma osiguranja definisana polisom je maksimalan iznos obaveze Osiguravača po štetnom događaju i agregatno po polisi.
- Za ugovorene troškove u vezi osiguranog slučaja suma osiguranja definisana polisom je maksimalan iznos obaveze Osiguravača po štetnom događaju.

- Za stvari od plemenitih metala, neprerađene plemenite metale, drago kamenje i biserne ogrlice, rijetke i skupocjene stvari, umjetničke predmete, dokumenta, vrijednosne papire, rukopise, predmete zbirki i slično – određuje se suma osiguranja na taksiranu vrijednost za svaku od osiguranih stvari pojedinačno i predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača.

Član 27

Nadosiguranje

- Ako se pri sklapanju ugovora jedna strana posluži prevanom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne vrijednosti osigurane stvari, druga strana može tražiti poništenje ugovora.
- Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrijednosti osigurane stvari, a pri tome ni jedna strana nije postupila nesavjesno, ugovor ostaje na snazi, suma osiguranja se snižava do iznosa stvarne vrijednosti osigurane stvari, a premija se srazmjerno smanjuje.
- U oba slučaja savjesni Osiguravač zadržava primljene premije i ima pravo na nesmanjenu premiju za tekući period.

Član 28

Podosiguranje

- Na ugovore o osiguranju sklopljene po ovim Posebnim uslovima ne primjenjuju se odredbe o podosiguranju.

Član 29

Višestruko i dvostruko osiguranje

- Ako je neka stvar osigurana kod dva ili više osiguravača od iste osigurane opasnosti, za isti interes i za isto vrijeme, tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrijednost te stvari (višestruko osiguranje), svaki Osiguravač odgovara u potpunosti za izvršenje obaveza nastalih iz ugovora koji je on sklopio.
- Ako, pak zbir suma osiguranja prelazi vrijednost osigurane stvari (dvostruko osiguranje), a pri tome ugovarač osiguranja nije postupio nesavjesno, sva su ta osiguranja punovažna i svaki Osiguravač ima pravo na ugovorenu premiju na period osiguranja u toku, a osiguranik ima pravo zahtijevati od svakog pojedinog osiguravača naknadu prema ugovoru sklopljenom s njim, ali ukupno ne više od iznosa štete.
- Ako je ugovarač osiguranja sklopio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje ne znajući za ranije sklopljeno osiguranje, on može, bez obzira na to da li je prijašnje osiguranje sklopio on ili neko drugi, u roku od mjesec dana od kad je saznao za to osiguranje, zahtijevati odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije kasnijeg osiguranja, ali Osiguravač zadržava primljene premije i ima pravo na premiju za tekući period.
- Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja ugovarač osiguranja postupio nesavjesno, svaki Osiguravač može tražiti poništenje ugovora, zadržati primljene premije i zahtijevati nesmanjenu premiju za tekući period.

Član 30

Obaveza sprječavanja osiguranog slučaja i spašavanja, te pridržavanja odredaba o zaštitnim mjerama

- Osiguranik je dužan poduzeti propisane, ugovorene i sve ostale mjere potrebne da se spriječi nastupanje osiguranog slučaja, a ako osigurani slučaj nastupi, dužan je poduzeti sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posljedice.
- Osiguravač je dužan nadoknaditi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se ukloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posljedice, pa i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspjeha.
- Osiguravač je dužan dati ovu naknadu čak i ako ona zajedno s naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi sumu osiguranja.
- Ako osiguranik ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spašavanja, a za to nema opravdanja, obaveza se Osiguravaču smanjuje za onoliko koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjenja.

Član 31

Obaveza osiguranika kad nastane osigurani slučaj

1. Kad nastane osigurani slučaj na osnovu kojega se traži naknada iz osiguranja, osiguranik je dužan postupiti na ovaj način:
  - odmah preduzeti sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posljedice i pri tome se pridržavati uputa koje mu je dao Osiguravač ili njegov predstavnik,
  - obavijestiti Osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja najdalje u roku od tri dana otkad je za to saznao, a najdalje u roku od tri dana pismeno potvrditi prijavu datu usmeno, telefonom, telegramom ili na koji drugi sličan način,
  - u svim slučajevima predviđenim propisima, a naročito kad je šteta prouzrokovana od požara, eksplozije, krađe, provalne krađe, razbojništva i saobraćajne nesreće, prijaviti nadležnom organu unutrašnjih poslova i navesti koje su sve stvari uništene odnosno oštećene ili su nestale prilikom nastanka osiguranog slučaja,
  - do dolaska predstavnika Osiguravača na samo mjesto ne promijeniti stanje oštećenih odnosno uništenih stvari, osim ako je promjena potrebna u javnom interesu ili radi smanjenja odnosno sprečavanja povećanja štete.
2. Uz pismenu prijavu Osiguravaču, Osiguranik i/ili druga osoba koja ima pravni interes je obavezna priložiti sljedeća dokumenta:
  - polisa osiguranja,
  - dokaz o uplaćenju premiji osiguranja,
  - original ili ovjerena kopija zapisnika nadležne policijske uprave o nastanku osiguranog slučaja,
  - originalnu ili ovjerenu punomoć vlasnika / osiguranika ukoliko osiguranik i podnosilac zahtjeva nisu ista osoba,
  - dokumentacija sa podacima o vrsti, tipu, vremenu nabavke oštećenih, uništenih ili otuđenih stvari, te računici nabavke, popravke i sl.
3. Ugovarač osiguranja odnosno osiguranik dužan je, nezavisno od roka u kojemu je podnio prijavu štete, predstavniku osiguranja pružiti sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete. Osiguravač može isto tako zahtijevati da osiguranik pribavi i druge dokaze, ako je to nužno potrebno i opravdano.
4. Ako ugovarač osiguranja odnosno osiguranik ne izvrši svoju obavezu obavještanja Osiguravača iz stava 1. tačke 2. ovog člana u određeno vrijeme, dužan je nadoknaditi Osiguravaču štetu koju bi ovaj zbog toga imao.

Član 32

Utvrđivanje visine naknade iz osiguranja

1. Visina naknade iz osiguranja u slučaju nastanka osiguranog slučaja utvrđuje se:
  - kod uništenja stambenog ili pomoćnog objekta (totalna šteta) – prema vrijednosti izgradnje novog stambenog objekta ili pomoćnog objekta u trenutku nastanka osiguranog slučaja prema cijenama na mjestu gdje se stambeni objekat nalazi, ali najviše do ugovorene sume osiguranja. Ako je stambeni objekat stariji od 60 godina nadoknađuje se vrijednost izgradnje novog stambenog ili pomoćnog objekta u trenutku nastanka osiguranog slučaja, umanjena za iznos procijenjene istrošenosti (amortizacija) i vrijednost ostatka,
  - kod oštećenja stambenog ili pomoćnog objekta (djelomična šteta) – u visini troškova popravke po cijenama materijala i rada u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, a najviše do ugovorene sume osiguranja umanjene za vrijednost ostatka. Ako je stambeni ili pomoćni objekat stariji od 60 godina nadoknađuju se u troškovi popravke u trenutku nastanka osiguranog slučaja, umanjeni za iznos procijenjene istrošenosti (amortizacija) i vrijednost ostatka,
  - kod uništenja ili nestanka stvari u stambenom objektu (totalna šteta) – prema nabavnoj cijeni novih stvari, a najviše do ugovorene sume osiguranja. Ako se neka stvar više ne proizvodi (prestane proizvodnja ili se zamijeni novim modelima ili slično) onda se vrijednost

određuje prema vrijednosti druge stvari koja se proizvodi za istu funkciju.

- kod oštećenja stvari u stambenom objektu (djelomična šteta) – u visini troškova popravke po cijenama materijala i rada u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, a najviše do ugovorene sume osiguranja i umanjene za vrijednost ostatka.
2. Veći troškovi popravke koji su nastali zbog toga što su prilikom popravke na oštećenom predmetu osiguranja učinjene izmjene, poboljšanja ili usavršavanja, padaju na teret osiguranika.
  3. Ako troškovi popravke prelaze vrijednost oštećenih stvari, smatrat će se da je stvar uništena i obračunati će se naknada za totalnu štetu.
  4. Kod osiguranih stvari koje čine skup stvari (npr. garniture, servis i sl.) u slučaju uništenja ili oštećenja samo jedne stvari iz ovog skupa ne nadoknađuje se gubitak zbog umanjenja vrijednosti cijelog skupa.
  5. Kod osiguranja stvari posebnih i velikih pojedinačnih vrijednosti (stvari od plemenitih metala i neprerađenih plemenitih metala, drago kamenje i biserne ogrlice, rijetke i skupocjene stvari, umjetnički predmeti, dokumenta, vrijednosni papiri, rukopisi, predmeti zbirki i slično) naknada će se isplatiti u visini nastale štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja na "taksiranu vrijednost".
  6. Ako su stvari u stambenom objektu i/ili oprema iz građevinskog dijela objekta iz stava 1 ovog člana, potpuno uništene ili ukradene, a Osiguranik ne može dokazati njihovu vrijednost, Osiguravač je u obavezi nadoknaditi najviše 50% od nabavne vrijednosti takvih novih stvari.
  7. Ukoliko je ugovoreno, u slučaju nastanka osiguranog slučaja, utvrđeni iznos naknade umanjuje se za iznos franšize naveden na polisi osiguranja.

Član 33

Naknada ugovorenih troškova

1. Osiguravač je dužan nadoknaditi sljedeće štete i troškove koje osiguranik ima u vezi osiguranog slučaja:
  - troškove, gubitke, kao i druge štete uzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posljedice, pa i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspjeha, a najviše do sume osiguranja za ugovorene troškove navedene na polisi osiguranja,
  - štete zbog nestanka osiguranih stvari prilikom nastanka osiguranog slučaja, a najviše do sume osiguranja za ugovorene troškove navedene na polisi osiguranja,
  - troškove popravke stambenog objekta zbog šteta koje nastanu prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe kao i objesti, vandalizma ili razbojništva i to u visini troškova popravke, a najviše do sume osiguranja za ugovorene troškove navedene na polisi osiguranja,
  - troškove raščišćavanja i rušenja u vezi s nastalim osiguranim slučajem na osiguranom dijelu građevinskog objekta i stvarima, a najviše do sume osiguranja za ugovorene troškove navedene na polisi osiguranja.
2. Osiguravač nije u obavezi nadoknaditi troškove koje osiguranik pretrpi u svrhu uklanjanja uzroka štete, kao i troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost, a prema karakteru poslovanja, da besplatno pružaju pomoć kad osigurani slučaj nastane.
3. Osiguravač nije obavezan nadoknaditi posredne štete u vezi s nastalom osiguranom opasnošću, kao što su štete zbog umanjenja upotrebljivosti stvari, gubitka zakupnine, izdatka za vodu zbog izlivanja i drugi slični gubici.

Član 34

Kućna asistencija

1. Kućna asistencija po ovim Posebnim uslovima podrazumjeva pružanje pomoći Osiguraniku 24 sata na dan, 365 dana u godini u slučajevima koji zahtijevaju hitnu intervenciju usluge sanacije štete tj. neispravnosti na osiguranom stambenom objektu na adresi mjesta osiguranja naznačenog na polisi osiguranja.

2. Pod hitnim intervencijama sanacije štete smatraju se iznenadni i neočekivani događaji koji bi u slučaju neuspjeha sprečavanja uzroka rezultirali:
  - daljnjim oštećenjima na stambenom objektu,
  - neadekvatnim boravkom osiguranika u stambenom objektu,
  - ugrožavanjem zdravlja ili sigurnosti Osiguranika.
3. Osiguranje kućne asistencije pokriva troškove izvođača radova (tehničara) u trajanju od jednog radnog sata (1N/h) na adresi osiguranog stambenog objekta sa uključenim izlaskom na lice mjesta za sljedeće usluge:
  - asistencija bravara,
  - asistencija vodoinstalatera,
  - asistencija električara,
  - asistencija opravke grijanja,
  - asistencija staklara.
4. Osiguranje kućne asistencije vrijedi do 3 osigurana slučaja u toku jedne godine osiguranja.
5. Osiguranje kućne asistencije ne pokriva:
  - dijelove i ostali materijal potreban za popravak oštećenja,
  - usluge redovnog održavanja sistema ili sklopova u kući,
  - usluge investicionog održavanja objekata i sistema ili sklopova na stambenim objektima,
  - troškove ako kvar otkloni sam Osiguranik ili izvođač kojeg nije uputio Centar za podršku.
6. Troškove izvođača radova koji nastanu, a iznad su limita osiguranja, Osiguranik je dužni platiti sam.
7. U slučajevima kada je neophodna hitna intervencija usluge sanacije štete, Osiguranik je dužan odmah pozvati Centar za podršku Osiguravača i pridržavati se uputa koje mu je dao predstavnik Centra za podršku Osiguravača radi smanjenja štetnih posljedica.
8. Pozivom Centru za podršku Osiguravača prilikom prijave osiguranog slučaja osiguranik ili članovi njegovog domaćinstva dužni su dati sljedeće podatke:
  - ime, prezime i adresu osiguranika prijavljene prilikom ugovaranja osiguranja,
  - broj polise osiguranja,
  - mjesto na kojem se Osiguranik nalazi, broj telefona i adresu na kojoj ga je moguće dobiti,
  - kratak opis hitne intervencije.
9. Centar prima pozive Osiguranika i daje opće informacije o postupku rješavanja posljedica osiguranog slučaja, te organizuje dolazak izvođača radova na lokaciju osiguranog stambenog objekta u razumnom roku kako propisuju nužnost ili obim osiguranog slučaja, lokalni povećani broj slučajeva (npr. kod elementarnih nepogoda na određenom području,...) i stvarne mogućnosti.
10. U izvanrednim okolnostima, kao što su poremećaj ili gubitak telefonske i/ili elektroenergetske mreže, štrajkovi, demonstracije, prosvjedi, zagušenje saobraćaja, prirodne katastrofe i epidemije, Centar za podršku osigurava dolazak izvođača radova na adresu osiguranog objekta što je prije moguće.
11. Osiguravač brine o pažljivom odabiru izvođača radova, ali ne snosi odgovornost za postupke i rad izvođača.

Član 35

Pronađene izgubljene stvari

1. Ako osiguranik na bilo koji način sazna gdje se nalaze ukradene stvari, dužan je odmah preduzeti sve potrebne mjere, osobito preko nadležnih organa, da se utvrdi identičnost stvari i da mu se one što prije vrate. Isto tako je dužan da o tome što je saznao o preduzetim mjerama i njihovom rezultatu obavijesti Osiguravača u najkraćem roku.
2. Ako osiguraniku nije isplaćena naknada a nije protekao rok za isplatu naknada za pronađene stvari u smislu odredaba Posebnih uslova za osiguranje stambenog objekta i stvari u stambenom objektu, osiguranik je dužan pronađene stvari primiti natrag. Ako su vraćene stvari oštećene, osiguranik ima pravo na naknadu u smislu člana 32. ovih Posebnih uslova.
3. Ako su osigurane stvari pronađene nakon isplate naknade iz osiguranja ili po isteku roka za isplatu, osiguranik ih

može zadržati za sebe, ali je dužan Osiguravaču vratiti primljenu naknadu za oštećene stvari uz odbitak nužnih troškova, preuzimanja, koji ne mogu preći iznos isplaćene naknade, a oštećene stvari može zadržati po cijeni sporazumno utvrđenoj sa Osiguravačem i vratiti mu samo odgovarajući dio primljene naknade. Ako osiguranik ne želi zadržati te stvari, one prelaze u vlasništvo Osiguravača.

Član 36

Spašeni dijelovi

1. Ako nije drugačije ugovoreno, spašeni dijelovi uništenih odnosno oštećenih stvari ostaju osiguraniku.
2. Osiguranik nema pravo nakon nastupanja osiguranog slučaja, prepustiti Osiguravaču uništenu odnosno oštećenu osiguranu stvar i od njega zahtijevati isplatu pune sume osiguranja odnosno pune vrijednosti.
3. Vrijednost spašenih, uništenih, odnosno oštećenih stvari i/ili dijelova obračunava se po tržišnoj vrijednosti u mjestu štete prema stanju na dan nastanka osiguranog slučaja.

Član 37

Subrogacija

1. Isplatom, naknade iz osiguranja prelaze na Osiguravača po samom zakonu, do visine isplaćene naknade sva osiguranikova prava prema osobi koja je po bilo kojoj osnovi odgovorna za štetu.
2. Ako je krivicom osiguranika ovaj prelaz prava na Osiguravača onemogućen, u potpunosti ili djelimično, Osiguravač se oslobađa u odgovarajućoj mjeri svoje obaveze prema osiguraniku.
3. Prelaz prava s osiguranika na Osiguravača ne može biti na štetu osiguranika, te ako je naknada koju je osiguranik dobio od Osiguravača iz bilo kojih razloga niža od štete koju je pretrpio, osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovorne osobe isplati ostatak naknade prije isplate Osiguravačeva potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.
4. Ta prava ne prelaze na Osiguravača ako je štetu prouzrokovala osoba u srodstvu u prvoj liniji s osiguranikom ili osoba za čije postupke osiguranik odgovara, ili koja živi s njim u istom domaćinstvu, ili osoba koja je radnik osiguranika, osim ako su te osobe štetu prouzrokovale namjerno.
5. Ali, ako je neka od osoba spomenutih u prethodnom stavu bila osigurana od odgovornosti, Osiguravač može zahtijevati od njezina Osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio osiguraniku.

Član 38

Vraćanje premije

1. Ako osigurana stvar bude uništena prije početka obaveze Osiguravača, ugovaraču osiguranja vraća se iznos naplaćene premije osiguranja.
2. Ako osigurana stvar bude uništena nakon početka obaveze Osiguravača od opasnosti koja nije obuhvaćena osiguranjem, ugovaraču osiguranja vraća se iznos premije za neiskorišteno vrijeme trajanja osiguranja.
3. Ako osigurana stvar bude uništena nakon početka obaveze Osiguravača od osigurane opasnosti obuhvaćene osiguranjem, Osiguravaču pripada cijeli iznos premije za tekuću godinu osiguranja, odnosno za ugovoreni period osiguranja.
4. Prestankom ugovora o osiguranju u svim drugim slučajevima prije isteka vremena za koje je premija plaćena, premija pripada Osiguravaču samo do završetka dana do kojega je on bio u obavezi, ako drugačije nije ugovoreno.

II. POSEBNE ODREDBE ZA DOPUNSKO OSIGURANJE OD OPASNOSTI ZEMLJOTRESA

Član 39

Predmet osiguranja

1. Predmet osiguranja po dopunskom osiguranju od opasnosti zemljotresa mogu biti samo one stvari koje su osigurane od osnovnih opasnosti po ovim Posebnim uslovima.

Član 40

Osiguravajuća zaštita

1. Ovim dopunskim osiguranjem pruža se osiguravajuća zaštita od rizika zemljotresa uključujući požar nakon zemljotresa izazavan istim.
2. Zemljotresom se, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra gibanje tla izazvano prirodnim procesima u zemljinoj kori.
3. Osiguravač će naknaditi štetu nastalu usljed zemljotresa, ako se dokaže da se zemljotres, na prostoru gdje se nalazi osigurana stvar, dogodio intenzitetom od 5 ili više stepeni Mercalli-Cancani-Siebergove skale (MCS).
4. Naknada iz osigurana za dopunsko osiguranje od opasnosti zemljotresa umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti (amortizacija).

Član 41

Isključenja obaveze Osiguravača

Iz pokrića su isključene štete:

1. nastale usljed zemljotresa intenziteta manjeg od 5 stepeni MCS skale.
2. od potresa izazvanih ljudskom djelatnošću kao što su eksplozije klasičnih i nuklearnih naprava.
3. od potresa koji su nastali u rudnicima,
4. koje su prouzrokovane djelovanjem nuklearne energije i radioaktivne kontaminacije,
5. koje su prouzrokovane zagađenjem stvari nekim opasnim materijama koje su ispuštene, odnosno istjecale, te troškovi čišćenja takvih zagađenja,
6. nastale na freskama, mozaicima i drugim ukrasnim dodacima na građevinama.

Član 42

Štetni događaj

U smislu ovih Posebnih uslova jednim štetnim događajem smatraju se sva gibanja tla koja su se manifestovala unutar intervala od 72 sata od momenta prvog registrovanog gibanja tla.

Član 43

Ugovoreni samoprdržaj (franšiza)

1. Ako je ugovoreno da osiguranik sam s određenim iznosom sudjeluje u šteti (ugovoreni samoprdržaj, odbitna franšiza), naknada će se, kod nastupa osiguranog slučaja, umanjiti za iznos ugovorenog samoprdržaja ili franšize.

Član 44

Obaveze osiguranika

Osiguranik je dužan bez odlaganja prijaviti Osiguravaču nastalu štetu i na njegov zahtjev pribaviti od Centra za seizmologiju Federalnog hidrometeorološkog zavoda ili Sektora za seizmologiju Republičkog hidrometeorološkog zavoda Republike Srpske podatke o zemljotresu kojem pripisuje štetu.

Član 45

Primjena ostalih odredbi

U svemu što nije suprotno Posebnim odredbama za dopunsko osiguranje od opasnosti zemljotresa i pisanim odredbama polise osiguranja, primjenjivaće se Posebne odredbe za osiguranje stambenog objekta i stvari u stambenom objektu izuzev odredbi o bonusu iz člana 25.

III. POSEBNE ODREDBE ZA DOPUNSKO OSIGURANJE ČLANOVA DOMAĆINSTVA OD POSLJEDICA NEZGODE

Član 46

Osigurani rizici

1. Ovi Posebni uslovi primjenjuju se na dopunsko osiguranje od posljedica nezgode kojim se ugovaraju sljedeći osigurani rizici:
  - Smrt usljed nezgode
  - Trajna invalidnost usljed nezgode.

Član 47

Sposobnost za osiguranje

1. Po ovim Posebnim uslovima, dopunsko osiguranje člano-

va domaćinstva od posljedica nezgode mogu zaključiti zdrave osobe od 0-75 godina života.

2. Osobe koje se osiguravaju po ovim Posebnim uslovima osigurane su bez obzira na njihovo zdravstveno stanje osim duševno bolesnih osoba i osoba lišenih poslovne sposobnosti koje su u svakom slučaju isključene iz osiguranja.

Član 48

Pojam nezgode

1. Nezgodom u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu smrt osiguranika, tjelesnu povredu (trajnu potpunu ili djelomičnu invalidnost) ili narušenje zdravlja koje zahtjeva liječenje u bolnici.
2. Nezgodom se, u smislu prethodnog stava, smatraju naročito sljedeći događaji:
  - sudar,
  - udar kakvim predmetom ili o kakav predmet,
  - gaženje osiguranika,
  - udar električne struje ili groma,
  - pad, okliznuće, survavanje,
  - ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima,
  - ubod kakvim predmetom,
  - udar ili ujed životinje i
  - ubod insekta osim ako je takvim ubodom prouzrokovana neka infektivna bolest.
3. Nezgodom se smatra i sljedeće:
  - trovanje hranom ili hemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika, osim profesionalnih bolesti;
  - infekcija povrede prouzrokovane nezgodom;
  - trovanje uslijed udisanja plinova ili otrovnih para, osim profesionalnih bolesti;
  - opekotine vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i slično;
  - davljenje ili utapanje;
  - gušenje ili ugušenje uslijed zatrpavanja zemljom, pijeskom i slično;
  - prsnuće mišića, iščašenje ili uganuće zglobova, prsnuće zglobnih veza, prijelomi zdravih kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima, ukoliko je neposredno nakon povrede utvrđeno u bolnici ili nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi ili po ovlaštenom ljekaru;
  - djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako im je osiguranik bio izložen neposredno zbog jedne prije toga nastale nezgode, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog (svog ili tuđeg) života;
  - djelovanje rendgenskih ili radioaktivnih zraka, ako im je osiguranik izložen naglo i iznenada, osim profesionalnih bolesti.
4. Ne smatraju se nezgodom u smislu ovih Posebnih uslova:
  - zarazne, profesionalne (bolesti zanimanja) i ostale bolesti, kao i posljedice psihičkih uticaja,
  - trbušne kile, kile na pupku, vodene ili ostale kile, osim onih koje nastanu uslijed direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim djelovanjem vanjske mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon povrede utvrđena traumatska kila kod koje je klinički uz kilu utvrđena povreda mekih dijelova trbušnog zida u tom području;
  - infekcije i bolesti koje nastanu uslijed raznih alergija, rezanja ili kidanja žuljeva ili drugih izraslina tvrde kože;
  - anafilaktički šok, osim ako nastupi pri liječenju zbog nastale nezgode;
  - hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitis, kokcigodinija, išialgija, fibrozitis, fascitis i sve pato-anatomske promjene na kičmi označene analognim terminima, osim onih nastalih

- direktnim mehaničkim djelovanjem na kičmu;
- odljepljenje mrežnjače (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promijenjenog oka, osim u slučaju da je nastalo uslijed vanjske povrede oka, ukoliko je neposredno nakon nezgode utvrđeno u bolnici ili nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi ili po ovlaštenom ljekaru;
- posljedice koje nastanu kod osiguranika uslijed delirijum tremensa i djelovanja droga;
- posljedice medicinskih, naročito operativnih zahvata, koje se poduzimaju radi liječenja ili sprečavanja bolesti (preventiva), osim ako je do tih posljedica došlo zbog dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis);
- patološke promjene kostiju i patološke epifizioloze;
- sistemske neuro-muskularne bolesti i endokrine bolesti;
- psihički poremećaji (neuroze, psihoneuroze), osim ako se organski uslovljeni poremećaji nervnog sistema koji nastupe kao posljedica nezgode, mogu svesti na neko organsko oštećenje.

Član 49

Početak i istek obaveze osiguravača

1. Za svakog pojedinog Osiguranika, osiguranje počinje 24-tog sata dana koji je u polisi naveden kao početak osiguranja ako je do tog dana plaćena premija, u protivnom po isteku 24-tog sata dana uplate premije.
2. Za svakog pojedinog osiguranika osiguranje prestaje 24-tog sata onog dana koji je u polisi osiguranja naveden kao istek osiguranja, a prije tog roka onog dana kada:
  - istekne godina osiguranja u kojoj Osiguranik navršio 74 godine života,
  - nastupi smrt Osiguranika ili bude ustanovljena 100% trajna invalidnost,
  - osiguranik postane duševno bolestan ili potpuno lišen poslovne sposobnosti u skladu sa članom 47. ovih Posebnih uslova,
  - protekne rok iz člana 7. ovih Posebnih uslova, a premija do tog roka nije plaćena,
  - bude raskinut ugovor o osiguranju u skladu sa članom 14. ovih Posebnih uslova.
3. Za osobe koje prestanu biti članovi osiguranog domaćinstva (udaja, ženidba itd.) u toku trajanja osiguranja, osiguranje je na snazi do isteka tekuće godine osiguranja.

Član 50

Osigurana suma

1. Visinu osiguranih suma za smrt uslijed nezgode i trajni invaliditet uslijed nezgode utvrđuju sporazumno ugovarač osiguranja i Osiguravač i obavezno se upisuju u polisu osiguranja.
2. Za sve članove domaćinstva ugovaraju se iste osigurane sume.
3. U polisi navedene osigurane sume za jednog osiguranika predstavljaju najveći iznos obaveza Osiguravača za pojedini osigurani slučaj.

Član 51

Obim obaveze Osiguravača za slučaj smrti

1. Ako tokom trajanja osiguranja nastupi osigurani slučaj smrti uslijed nezgode, Osiguravač se obavezuje da će isplatiti ugovoreni iznos naknade, koja odgovara iznosu osigurane sume za smrt uslijed nezgode.
2. Kada nastupi osigurani slučaj smrti uslijed nezgode osigurane osobe mlađe od 14 godina, Osiguravač je u obavezi isplatiti za troškove sahrane ugovorenu osiguranu sumu za slučaj smrti.

Član 52

Obim obaveze Osiguravača za slučaj trajne invalidnosti uslijed nezgode

1. Trajnom invalidnosti uslijed nezgode po ovim Posebnim uslovima smatra se trajni potpuni ili djelomični gubitak funkcije dijela tijela ili organa, potpuni ili djelomični gubitak dijela tijela ili organa nastao od posljedica nezgode.

2. Kada nastupi trajna invalidnost u smislu prethodnog stava, Osiguravač je u obavezi da naknadi:
  - za slučaj potpune trajne invalidnosti kod osiguranika osiguranu sumu ugovorenu za trajnu invalidnost,
  - za slučaj djelomične trajne invalidnosti procenat od osigurane sume ugovorene za trajnu invalidnost, koji odgovara procentu djelomične trajne invalidnosti,
  - za slučaj trajnog potpunog ili djelomičnog gubitka funkcije dijela ekstremiteta ili potpunog ili djelomičnog gubitka dijela ekstremiteta procenat od osigurane sume za utvrđenu invalidnost ekstremiteta, koji se stavlja u proporciju sa procentom od osigurane sume predviđene za slučaj potpune trajne invalidnosti ili gubitka tog ekstremiteta.
3. Procenat trajne invalidnosti utvrđuje se prema Tabeli za određivanje procenta trajne invalidnosti kao posljedice nezgode (u daljem tekstu Tabela invalidnosti).
4. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje osiguranika (profesionalne sposobnosti) ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajne invalidnosti.
5. Kod višestrukih ozljeda pojedinih dijelova tijela ili organa ukupna invalidnost ne može preći procenat koji je određen u Tabeli invalidnosti za potpuni gubitak pojedinog dijela tijela ili organa. Više procenata djelomične invalidnosti u pravilu se zbrajaju, ali stepen invalidnosti nakon nezgode ograničen je na 100%.
6. Ako se stepen trajne invalidnosti ne može odrediti prema kriterijima iz Tabele invalidnosti, tada je odlučujuće u kojoj je mjeri sa medicinskog stanovišta došlo do smanjenja fizičkih, odnosno psihičkih funkcija. Ako neko oštećenje nije predviđeno u Tabeli invalidnosti, procenat invalidnosti određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su predviđena u Tabeli invalidnosti.
7. Isplata naknade može se izvršiti nakon nezgode samo ako se sa medicinskog stanovišta može definitivno utvrditi vrsta i obim posljedica nezgode.
8. Ukoliko se ne može utvrditi konačni stepen invalidnosti u skladu sa prethodnim stavom, osiguranik i Osiguravač u periodu od tri godine nakon nezgode imaju pravo jednom godišnje tražiti ljekarsku procjenu stepena invalidnosti, pri čemu procjenu obavlja ljekarska komisija. Ako se niti po isteku tri godine od dana nastanka nezgode ne može utvrditi konačni procenat trajne invalidnosti, kao konačno stanje uzima se stanje po isteku toga roka i prema tom procentu se određuje procenat invalidnosti na dan nastanka nezgode.
9. Ako je kod osiguranika već postojala trajna invalidnost kao posljedica ozljede, bolesti ili degenerativnih promjena prije nastanka osiguranog slučaja, obaveza Osiguravača određuje se prema novoj invalidnosti, odnosno prema razlici ukupnog procenta invalidnosti nakon i procenta invalidnosti prije nastanka nezgode, u skladu s Tabelom invalidnosti.
10. Ako nastupi smrt Osiguranika, a konačni procenat invalidnosti nije bio utvrđen, Osiguravač će utvrditi procenat invalidnosti prema posljednjoj raspoloživoj medicinskoj dokumentaciji.
11. Osigurana suma za slučaj smrti i trajne invalidnosti se ne mogu kumulirati.

Član 53

Isključenje obaveze Osiguravača

1. Isključene su sve obaveze Osiguravača, ako je nezgoda nastupila:
  - uslijed toga što je osiguranik ili korisnik namjerno prouzrokovao nezgodu,
  - uslijed pokušaja ili izvršenja samoubistva osiguranika iz bilo kojeg razloga,
  - prilikom pripremanja, pokušaja ili izvršenja krivičnog djela sa predumišljajem te pri bijegu poslije takve radnje,
  - zbog aktivnog sudjelovanja u fizičkom obračunavanju (tučnjavi), osim u dokazanom slučaju samoobrane,
  - uslijed tjelesnih povreda u vrijeme liječenja, odnosno zahvata, koje je osiguranik sam poduzeo ili ih je dao poduzeti, osim ako je osigurani slučaj bio povod,
  - direktno ili indirektno kao posljedica ratnih događaja.

ja ili događaja koji su posljedica rata, invazije, djelovanja stranih neprijatelja, operacija koje nalikuju na rat (bez obzira da li je rat objavljen ili ne), građanskog rata, pobune, revolucije, vojne ili uzurpatorske vlasti, ustanka, kao i nemira koji nastanu iz takvih događaja,

- usljed akta terorizma,
- uslijed zemljotresa,
- usljed direktne ili indirektno izloženosti osiguranika djelovanju jonizirajućeg zračenja ili radioaktivne kontaminacije,
- uslijed aktiviranja minsko eksplozivnih sredstava i vatrenog oružja, prilikom obavljanja profesionalne dužnosti demontera mina, granata i eksplozivnih sredstava,
- uslijed upravljanja letjelicama svih vrsta, plovnim objektima, motornim i drugim vozilima bez propisane službene isprave koja daje ovlaštenje za upravljanje tom vrstom i tipom letjelice, plovnog objekta, motornog i drugog vozila. Smatra se da osiguranik nema propisanu službenu ispravu i u slučaju da je isteklo njeno važenje ili mu je ista oduzeta. Međutim, smatra se da Osiguranik posjeduje propisanu službenu ispravu kada u svrhu pripremanja i polaganja ispita za dobivanje službene isprave, vozi uz neposredni nadzor službeno ovlaštene stručne osobe. Osiguranik gubi prava iz osiguranja ako je dopustio da prevoznim sredstvom upravlja maloljetna ili osoba bez propisane službene isprave i tom prilikom doživi nezgodu. Prethodne odredbe su ništavne ako okolnost što Osiguranik ili neka druga osoba nije posjedovao službenu ispravu nikako nije uticala na nastanak i obim nezgode.
- uslijed dokazane uzročno posljedične veze na nastanak nezgode usljed djelovanja alkohola, opojnih droga ili drugih opojnih sredstava ili lijekova koji utiču na psihičko stanje Osiguranika u trenutku nezgode. Smatra se, ako se ne dokaže suprotno, da je nesretni slučaj nastao usljed djelovanja alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava ili lijekova na Osiguranika ako je vozač motornog vozila u trenutku nastanka nezgode imao u krvi ili urinu više od zakonski propisane dozvoljene količine alkohola za upravljanje vozilom ili više od 1.00‰ prilikom svih drugih nezgoda koje nisu nastale iz saobraćajne nezgode, ako je alkoholičar iskazao alkoholiziranost a osiguranik se nije potrudio da putem analize krvi bude precizno utvrđen stepen njegove alkoholiziranosti, te ako odbije ili izbjegne mogućnost utvrđivanja stepena njegove alkoholiziranosti ili uticaja droga, opojnih sredstava ili lijekova.

Član 54

Prijava osiguranog slučaja

1. Osiguranik, koji je usljed nezgode povrijeđen, dužan je:
  - da se prema mogućnostima odmah prijavi ljekaru odnosno da pozove ljekara radi pregleda i pružanja potrebne pomoći i da odmah preduzme sve druge potrebne mjere radi liječenja, kao i da se pridržava ljekarskih savjeta i uputa u pogledu načina liječenja,
  - da pismeno obavijesti Osiguravača o nezgodi, u roku kad to prema njegovom zdravstvenom stanju bude moguće,
  - da sa prijavom o nezgodi pruži Osiguravaču sva potrebna obavještenja i podatke o mjestu i vremenu kada je slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime ljekara koji ga je pregledao ili koji ga liječi, nalaze ljekara o vrsti tjelesne povrede, o nastalim eventualnim posljedicama, kao i podatke o tjelesnim manama, nedostacima i bolestima koje je Osiguranik eventualno imao prije nastanka nezgode.
2. Ako je nezgoda imala za posljedicu smrt Osiguranika, korisnik osiguranja je dužan o tome pismeno obavijestiti Osiguravača u roku od 3 dana, čak i ako je nezgoda već bila prijavljena.
3. Uz pismenu prijavu Osiguravaču, korisnik osiguranja i/ili porodica Osiguranika je obavezna priložiti sljedeća dokumenta:

Osnovna dokumentacija:

- polisa osiguranja,
  - dokaz o uplaćenju premiji osiguranja,
- Dokumentacija za slučaj trajne invalidnosti usljed nezgode:
- dokaz o okolnostima nastanka nezgode (mjestu, vremenu i uzroku nastanka nezgode),
  - medicinsku dokumentaciju, koja će kao dokaz o ustaljenim posljedicama nezgode poslužiti za utvrđivanje konačnog procenta trajne invalidnosti (nalaz i mišljenje ljekara uz dijagnostičku verifikaciju istog, rentgen i slično),
  - ostale dokaze u ovisnosti od nastanka nezgode.

Dokumentacija za slučaj smrti usljed nezgode:

- original ili ovjerena kopija izvoda iz matične knjige umrlih,
  - kopija zdravstvenog kartona Osiguranika, koja služi kao dokaz o uzroku smrti,
  - original ili ovjerena kopija potvrde o smrti,
  - kopija nalaza o izvršenoj obdukciji ili izvještaja ljekara mrtvozornika,
  - original ili ovjerena kopija zapisnika nadležne policijske uprave o nastanku nesretnog slučaja,
  - dokaz o pravu na naplatu naknade ako u ugovoru o osiguranju nije izričito naveden korisnik osiguranja.
4. Dokazivanje okolnosti nastanka nezgode i prava iz ugovora o osiguranju padaju na teret podnosioca zahtjeva. Osiguravač ima pravo od podnosioca zahtjeva, zdravstvene ustanove ili bilo koje druge pravne ili fizičke osobe tražiti naknadna objašnjenja i dokaze potrebne za utvrđivanje prava na isplatu osigurane sume, odnosno naknade. Osiguravač ima pravo zahtijevati ljekarski pregled te pravo obdukcije, ako je neophodno i ekshumacije. Svi troškovi koji se odnose na pribavljanje navedenih dokaza padaju na teret podnosioca zahtjeva.

Član 55

Korisnik osiguranja

1. U slučaju trajne invalidnosti usljed nezgode, korisnik osiguranja je Osiguranik ukoliko nije drugačije ugovoreno.
2. Korisnika za slučaj smrti Osiguranika određuje Ugovorač osiguranja samim ugovorom o osiguranju, testamentom ili drugim pravnim poslom.
3. Korisnik u slučaju smrti osiguranika ne mora biti određen po imenu, dovoljno je da akt sadrži podatke na osnovu kojih se korisnik može identificirati, osim kada je određeno korisnika neopozivo.
4. Ako su zakonski nasljednici određeni kao korisnici za slučaj smrti osiguranika, utvrđivanje nasljednika i raspodjela isplate naknade se određuje u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju.
5. Ako je korisnik maloljetno lice osigurana suma će se isplatiti njegovim roditeljima odnosno zakonskim zastupnicima.
6. Vjerovnici ugovarača osiguranja i Osiguranika nemaju nikakvo pravo na ugovorenu naknadu ugovorenu za korisnika osim ako zakonom nije drugačije određeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 56

Pravni okvir

1. Za odnose između Osiguravača, ugovarača osiguranja, Osiguranika i korisnika, te ostalih osoba kojih se tiče, a koji nisu regulisani Posebnim uslovima ili ugovorom o osiguranju, primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.
2. Za slučaj izmjene ovih Posebnih uslova na snazi ostaju Posebni uslovi koji su bili na snazi u momentu zaključenja Ugovora o osiguranju sve do isteka tog Ugovora.

Član 57.

Nadležnost u slučaju spora

1. U slučaju spora između ugovarača osiguranja odnosno osiguranika i Osiguravača, nadležan je Općinski sud Sarajevo.

Ovi Posebni uslovi za osiguranje stambenih objekata, stvari u stambenim objektima, osiguranje od opasnosti zemljotresa i članova domaćinstva od posljedica nezgode su usvojeni Odlukom Uprave Društva UNIQA Osiguranja d.d. Sarajevo broj 20240108-0105-000001, a stupaju na snagu i primjenjuju se od 10.01.2024. godine.

Stupanjem na snagu ovih Posebnih uslova, prestaju da važe Posebni uslovi za osiguranje stambenih objekata, stvari u stambenim objektima i članova domaćinstva od posljedica nezgode koji su usvojeni Odlukom Uprave Društva UNIQA Osiguranja d.d. Sarajevo broj 0000-000021-102013 / V.4 od 18.11.2019. godine.

Direktor Društva
Eldar Dudo

Obavijest korisniku usluga osiguranja o načinu podnošenja pritužbe

Pritužba je izjava nezadovoljstva upućena UNIQA Osiguranju od strane korisnika usluga (ugovarača osiguranja, osiguranika i korisnika iz ugovora o osiguranju) koja se odnosi na pružanje usluga osiguranja.

Način i rok za podnošenja pritužbi

Korisnici usluga Osiguravača svoje pritužbe mogu podnijeti:

- a) usmeno na zapisnik u svim poslovnim jedinicama Osiguravača
- b) poštom na adresu sjedišta UNIQA Osiguranja d.d. u Sarajevu ul. Obala Kulina bana br.19, fax-om na broj: +33 289 011 ili e-poštom na adresu: pritužbe.uniqa@uniqa.ba.

Rok za podnošenje pritužbe protiv odluke ili postupanja Osiguravača je 15 dana od dana kada je podnosilac pritužbe primio odluku na koju se odnosi pritužba, odnosno od dana kada je saznao za razlog pritužbe, ali ne duže od godinu dana od kada se desio događaj ili nastupila činjenica na koju se pritužba odnosi.

Sadržaj pritužbe

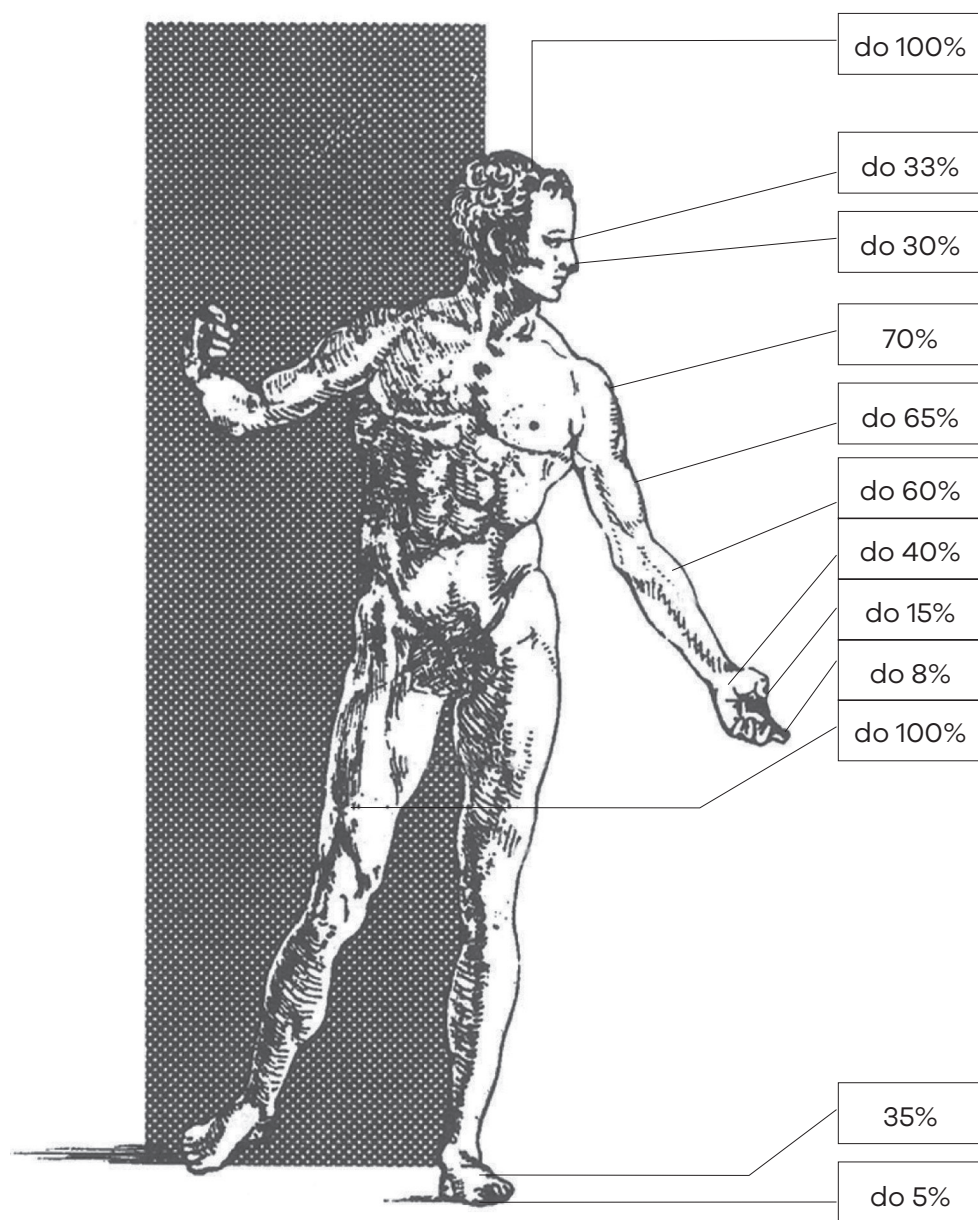
Pritužba treba sadržavati:

- a) ime i prezime, adresu podnosioca pritužbe koji je fizička osoba ili njegovog zakonskog zastupnika, odnosno firmu, sjedište i ime i prezime odgovorne osobe podnosioca pritužbe, ako je pravno lice
- b) razloge pritužbe i zahtjeve podnosioca pritužbe
- c) dokaze kojima se potvrđuju navodi iz pritužbe kada ih je moguće priložiti, a može sadržavati i isprave koje nisu bile razmatrane u postupku u kom je donesena odluka zbog koje se pritužba podnosi, te prijedloge za izvođenje dokaza
- d) datum podnošenja pritužbe i potpis podnosioca pritužbe, odnosno lica koje ga zastupa
- e) punomoć za zastupanje, kad je pritužba podnesena po punomoćniku.

Rok za dostavljanje odgovora na pritužbu

Pritužbe se rješavaju u skladu sa Pravilnikom o rješavanju pritužbi koji donosi Uprava UNIQA Osiguranja.

Nakon što prouči i provjeri navode iz pritužbe Osiguravač će pismeno odgovoriti podnosiocu najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe.

IZVADAK IZ TABELA ZA ODREĐIVANJE PROCENTA TRAJNE INVALIDNOSTI, KOJA NASTUPI KAO POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

TJELESNO OŠTEĆENJE ILI GUBITAK	PROCENAT INVALIDNOSTI	TJELESNO OŠTEĆENJE ILI GUBITAK	PROCENAT INVALIDNOSTI
• oštećenje mozga	do 100%	• gubitak jedne šake	do 55%
• gubitak vida na oba oka	100%	• gubitak palca na dominantnoj ruci	do 15%
• gubitak vida na jedno oko	do 30%	• gubitak kažiprsta na dominantnoj ruci	do 8%
• gubitak sluha na oba uha	do 40%	• gubitak srednjeg prsta	do 7%
• gubitak sluha na jedno uho	do 15%	• eksartikulacija noge u kuku	70%
• gubitak nosa	do 30%	• gubitak obje podkoljenice	do 60%
• gubitak obje ruke	100%	• gubitak obje natkoljenice	100%
• gubitak jedne ruke u ramenu	70%	• gubitak oba stopala	do 80%
• gubitak ruke u području nadlaktice	do 65%	• gubitak jednog stopala	35%
• gubitak ruke u području podlaktice	do 60%	• gubitak nožnog palca	do 5%
• gubitak obje šake	100%	• povreda kičme s trajnim oštećenjem	do 100%

Ova Tabela je izvadak iz Tabele za određivanje procenta trajne invalidnosti, koja nastupi kao posljedica nesretnog slučaja-nezgode (skraćeno TABELA INVALIDNOSTI), koja služi kao osnovica za određivanje naknade za trajnu invalidnost.